

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **7 listopada 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **7 listopada 2012 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w L.**

z udziałem zainteresowanego S. W.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o ustalenie podstawy wymiaru składek

na skutek apelacji wniesionej wnioskodawcą

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **11 czerwca 2012 r.** sygn. akt **III U 333/12**

oddala apelację

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 stycznia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne S. W., jako pracownika u płatnika składek SP ZOZ L. wynosi za maj 2009 r. na ubezpieczenia: emerytalne i rentowe, chorobowe i wypadkowe – po 3.560,80 zł oraz na ubezpieczenie zdrowotne – 3.072,62 zł.

W odwołaniu od powyższej decyzji płatnik składek domagał się jej zmiany i stwierdzenia, że wartość zakwestionowanych przez organ rentowy świadczeń z funduszu socjalnego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne osoby zainteresowanej.

Odwołujący zarzucił naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r., art. 18 ust. 1, art. 4 ust. 9, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, poprzez stwierdzenie, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne osoby zainteresowanej podlegającej ubezpieczeniom, jako pracownik u płatnika składek SPZOZ w L. za maj 2009 r. wynosi kwoty wskazane w decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując, że wypłata wszystkim pracownikom bonów towarowych o takiej samej wartości, według kryterium stanu zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2008 r., jest przychodem pracownika, który stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Wyrokiem z dnia 11 czerwca 2012 r., sygn. akt III U 333/12 Sąd Okręgowy w Przemyślu, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że w maju 2009 r. wszyscy pracownicy zatrudnieni w SP ZOZ w L., w tym zainteresowany, otrzymali od pracodawcy bony towarowe z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych o wartości 324 zł. Od wartości bonów nie naliczono składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Wysokość wypłaconych bonów nie była uzależniona od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej.

Przechodząc do oceny prawnej Sąd Okręgowy przywołał regułę zależności przyznawania świadczeń z Funduszu od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej, wyrażoną w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i powtórzoną w Regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dla pracowników SP ZOZ w L.. Sporne świadczenia wypłacone bez respektowania powyższej zasady, nie mogą być traktowane jako świadczenia socjalne i nie mogą korzystać z uprawnień przyznanych tym świadczeniom przez system ubezpieczeń społecznych. Zdaniem Sądu I instancji wypłatę bonów ocenić należy jako świadczenie dodatkowe pracodawcy i uznać je za przychód w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W apelacji od powyższego wyroku płatnik składek zarzucił naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r., art. 18 ust. 1, art. 4 ust. 9, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, poprzez ustalenie, że wypłatę bonów towarowych uznać należy za przychód w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz, że powyższy dochód stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe osoby zainteresowanej. Apelujący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji ZUS, poprzez stwierdzenie, że wartość zakwestionowanych świadczeń nie wchodzi do podstawy wymiaru składek.

W uzasadnieniu SP ZOZ w L. podnosił, że świadczenia socjalne na rzecz pracowników realizowane były według sporządzonego na podstawie Zakładowego Regulaminu Świadczeń Socjalnych planu wydatków na rok 2009 i w skali całego roku wartość indywidualnie przyznanych świadczeń na rzecz każdego pracownika była zróżnicowana w zależności od sytuacji materialnej i rodzinnej.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja płatnika składek jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu, ponieważ zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu jest trafny i nie narusza prawa.

Przedmiotem sporu w sprawie jest włączenie do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne S. W. za miesiąc maj 2009 r., kwoty 324 zł, której równowartość otrzymał zainteresowany w postaci bonu towarowego z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Sąd Apelacyjny podziela w całości ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji, jak i przyjętą ocenę prawną.

Podstawowa zasada dysponowania środkami funduszu została określona w art. 8 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. 2012, 592), nie ma od niej wyjątków i nawet zakładowy regulamin funduszu nie może jej zmienić. Przepis ten wyraźnie określa związek pomiędzy wartością przyznawanego świadczenia a łącznie rozpatrywaną sytuacją życiową, rodzinną i materialną osoby uprawnionej. To powiązanie winno skutkować kształtowaniem przyznawanych świadczeń wedle reguły im gorsza sytuacja osoby uprawnionej, tym wyższe świadczenie. Zatem na dysponentach środków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych spoczywa obowiązek zindywidualizowania według kryterium socjalnego każdego wypłacanego świadczenia. Nie jest natomiast wystarczające dla spełnienia tego ustawowego warunku zróżnicowanie wysokości świadczeń socjalnych otrzymanych przez pracownika w skali roku.

W tym miejscu przywołać należy pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 20 sierpnia 2001 r., I PKN 579/00, iż pracodawca administrujący środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych nie może ich wydatkować niezgodnie z regulaminem zakładowej działalności socjalnej, którego postanowienia nie mogą być sprzeczne z zasadą przyznawania świadczeń według kryterium socjalnego, to jest uzależniającego przyznawanie ulgowych usług i świadczeń wyłącznie od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu (OSNP 2003/14/331). Przyznawanie wszystkim osobom uprawnionym do korzystania z funduszu, świadczeń socjalnych w takiej samej wysokości jest niezgodne z przeznaczeniem tych celowych środków.

Skoro więc wypłata bonów towarowych w tym wypadku nie miała charakteru socjalnego, gdyż nie wiązała otrzymania bonów z kryterium socjalnym, to bony należało uznać za przychód w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, który to przychód stanowi podstawę wymiaru składek zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Nie zachodzi zatem wyłączenie przewidziane w § 2 ust. 1 pkt. 19 w/w rozporządzenia (por. wyrok SN z dnia 10 września 2009 r., I UK 121/09, Lex 537030).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uznał apelację płatnika składek za pozbawioną uzasadnionych podstaw faktycznych i prawnych i z mocy art. 385 kpc orzekł o jej oddaleniu.